

NY FORSKNING GER STÖD TILL SOCIALTJÄNSTENS ARBETE MOT VÅLD I NÄRA RELATION

Våld i nära relation är ett av socialtjänstens mest svårnavigerade områden. För att kunna förebygga problemet behövs ökad kunskap om riskfaktorer och om vilka faktorer som påverkar socialtjänstens bedömningar av partnervåld.

I sin licentiatavhandling vid Lunds universitet har Lisa Norén undersökt det här, både genom en omfattande kartläggning av befintlig forskning och genom att låta socialsekreterare bedöma fiktiva fall av partnervåld.

Ett splittrat kunskapsläge

I den första delstudien gjordes en genomgång av runt 13 000 vetenskapliga publikationer som undersökte riskfaktorer för våldsutövande i nära relationer. 62 artiklar uppfyllde kriterierna för att ingå i analysen. Hon beskriver bilden som både omfattande och komplex.

Många faktorer visar sig ha korrelations-samband med våldsutövande, men det finns väldigt begränsat med forskning som visar på tidsföljd och orsakssamband. För socialtjänsten innebär det att kunskapsunderlaget ofta är stort men samtidigt otydligt när det gäller vad som faktiskt orsakar våldet.

Lisa Norén, forskare

Resultatet av kartläggningen visar att riskfaktorer för våldsutövande kan härledas till olika nivåer, från individuella drag och livssituation till relationer, tidigare våld och samhälleliga villkor.

När man sammanställer forskningen på det här sättet blir det tydligt vad vi vet om korrelation och kausalitet för dessa. Det behövs för att kunna arbeta mer långsiktigt och förebyggande.

Lisa Norén

Så formas bedömningar inom socialtjänsten

Den andra delstudien är en enkät där socialsekreterare fick ta ställning till fiktiva fall av partnervåld. I enkäten ombads de för varje fiktivt fall bedöma hur allvarligt de tyckte fallet var och hur hög de bedömde risken för att personen i fallet skulle återfalla i våldsutövande mot en partner. Studien visar att vissa faktorer spelar större roll för bedömning än andra.

Om personen i fallet hade utövat fysiskt våld bedömdes detta som allvarligare än psykiskt våld och i de fall där personen begått upprepade våldshandlingar bedömdes risken för återfall som högre. Bedömarens egna erfarenheter och bakgrund spelade också viss roll.

Det är tydligt att professionella gör sina bedömningar utifrån en kombination av fallbeskrivningen och faktorer kopplade till den egna personen. Det visar hur viktigt det är att man reflekterar över sina bedömningar så att de inte blir förankrade i icke-relevanta faktorer.

Lisa Norén

Behov av tydligare stöd i praktiken

Handledaren Lisa Wallander, docent i socialt arbete, menar att resultaten ligger helt i linje med de utmaningar socialtjänsten möter i dag.

Socialtjänsten arbetar med mycket svåra avvägningar, ofta under tidspress. Forskningen visar att bedömningar påverkas av både informationen som finns tillgänglig och hur professionella tolkar den. Därför blir det centralt att utveckla tydligare principer som ger stöd utan att begränsa det professionella omdömet.

Lisa Wallander, Lunds universitet

Hon lyfter också att studien illustrerar vikten av kunskap som går att omsätta direkt i verksamheterna.

Att få syn på mönster i bedömningsarbetet ger en möjlighet att skapa mer rättssäkra och likvärdiga beslut. Det är ett viktigt bidrag till socialtjänstens arbete med att förebygga våld.

Lisa Wallander

Mot en mer kunskapsbaserad våldsförebyggande praktik

Sammanfattningsvis pekar licentiatavhandlingen på två centrala behov:

- Att socialtjänsten får bättre tillgång till samlad och tydlig kunskap om riskfaktorer.
- Att bedömningsarbetet görs medvetet och med fortlöpande reflektioner.

Genom att kombinera forskningsbaserad kunskap med kunskap om vilka faktorer som styr professionellas bedömningar kan vi få en bättre överblick över vilka områden som behöver förstärkas och utvecklas.

Lisa Norén

Nästa steg: en doktorsavhandling

Lisa Norén fortsätter nu forskningen inom ramen för sin kommande doktorsavhandling.

Det finns mycket kvar att förstå om hur riskbedömningar formas och motiveras och hur vi kan stärka det förebyggande arbetet. Jag ser fram emot att fördjupa och bredda forskningen ytterligare.

Lisa Norén

Bilden är från omslaget på Lisa Noréns licentiatavhandling. Illustratör: Oskar Persson

LÄS MER OM STUDIEN —————>

forskarsholanfys.se/partnervald

KONTAKTUPPGIFTER

lisa.noren@soch.lu.se

info@forskarsholanfys.se